

Sygn. akt II C 230/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR A. Z.

Protokolant: sekr. sąd. M. M.

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2020 roku, w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko J. C.

o zapłatę

1. oddala powództwo;

2. zasądza od (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. na rzecz J. C. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 230/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20 listopada 2018 roku wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W., wniosła o zasądzenie od J. C. kwoty 25.313,35 zł oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów sądowych w kwocie 317 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strony łączyła umowa pożyczki z dnia 10 maja 2017 roku, a pozwany nie wywiązał się z warunków umowy. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się kwota 23.975,39 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwota 1.041,86 zł tytułem odsetek umownych oraz kwota 296,10 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k.2-4, pozew k.20-21 v., pełnomocnictwo k.23, odpis z KRS k.24-28v.)

W dniu 18 grudnia 2018 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin –Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, uwzględniając powództwo w całości. Odpis nakazu zapłaty doręczono pozwanemu w dniu 3 stycznia 2019 roku.

W dniu 11 stycznia 2019 roku pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 18 grudnia 2018 roku. Zaskarżył nakaz zapłaty w całości, kwestionując powództwo co do zasady, jak i co do wysokości. Wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Natomiast, w przypadku uznania powództwa przez Sąd za zasadne, wniósł o rozłożenie należności na raty. Zgłosił zarzut braku legitymacji czynnej powódki oraz braku wykazania i udowodnienia sposobu wyliczenia wysokości należności głównej, a także odsetek umownych i karnych, istnienia podstawy do wypowiedzenia umowy, wymagalności dochodzonego

roszczenia oraz zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podał, że przy udzielaniu kredytu powódka zobowiązała go do wykupu ubezpieczenia kredytu, co w jego ocenie było zbędne. Przy powstaniu trudności ze spłatą zobowiązania, powódka nie poinformował pozwanego o możliwości rezygnacji z ubezpieczenia kredytu na poczet spłaty zobowiązania głównego. W piśmie z dnia 30 maja 2019 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenia na rzecz pozwanego od powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictw. Podniósł, że powódka nie wypowiedziała w sposób skuteczny umowy kredytu.

(nakaz zapłaty k.4v., dowód doręczenia k.5, sprzeciw od nakazu zapłaty k.5v.-7, pismo procesowe pełnomocnika pozwanego k.44-45, pełnomocnictwo k.46)

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2019 roku, wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu przez pozwanego, Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego przekazał sprawę tutejszemu Sądowi, jako sądowi właściwości ogólnej.

(postanowienie k.9)

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 10 czerwca 2019 roku pełnomocnik powoda w całości podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że strony łączyła umowa o kredyt konsolidacyjny z dnia 9 maja 2017 roku. Pozwanemu udzielono kredytu w wysokości 28.344,55 zł. Pozwany zobowiązał się spłacić kredyt w 60 równych ratach, płatnych nie później niż do 9-ego dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie, z uwzględnieniem należnych odsetek umownych. Wskazał, że wbrew twierdzeniom pozwanego, przedłożonymi do akt dowodami należycie wykazano zarówno istnienie, jak i wysokość roszczenia objętego powództwem. Podniósł, że pozwany początkowo dokonywał wpłat na poczet spłaty przedmiotowego kredytu, czym potwierdził fakt jego zaciągnięcia. Wyjaśnił, że wskutek zaprzestania spłaty przedmiotowego zobowiązania wielokrotnie bank wzywał pozwanego do uregulowania zaległości, jednakże ten nie wywiązał się z obowiązku ratalnej spłaty zobowiązania. Powódka uprzedzała pozwanego o możliwości wypowiedzenia umowy w sytuacji braku spłaty zobowiązania. Wobec braku spłaty zadłużenia, umowa została wypowiedziana, a pozwanego wezwano do uregulowania zaległości w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania oświadczenia o wypowiedzeniu. Po upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia, w trakcie którego pozwany nie dokonał spłaty zadłużenia, zobowiązanie stało się wymagalne z dniem 2 listopada 2018 roku.

(odpowiedź na sprzeciw k. 50-51v.)

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(pismo pełnomocnika powoda k.67-69, k.76-79, k.91-92, pismo pełnomocnika pozwanego k.73-74v., k.89-89v.)

Na rozprawie w dniu 7 lutego 2020 roku nikt się nie stawił.

(protokół rozprawy k.101)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2017 roku J. C. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę o kredyt konsolidacyjny numer (...) w kwocie 28.344,55 zł na potrzeby konsumpcyjne w wysokości 2.549,54 zł, spłatę prowizji od udzielonego kredytu w wysokości 3.939,89 zł oraz spłatę zobowiązań kredytowych w pozostałej kwocie. Kredyt był oprocentowany w całym okresie kredytowania według stałej rocznej stopy oprocentowania wynoszącej 9,49%. Pozwany zobowiązał się dokonać całkowitej spłaty kredytu wraz z odsetkami w równych 60 ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych do 9-ego dnia miesiąca, na zasadach i warunkach określonych w umowie. W przypadku braku terminowej spłaty zobowiązania z tytułu kredytu, bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni. Należność niespłacona w terminie z umowy albo spłacona w niepełnej wysokości stanowiła w całości lub w części niespłaconej zadłużenie przeterminowane, poczynając od dnia następnego po terminie spłaty wynikającym z umowy. W umowie zastrzeżono, że w takim przypadku bank wysyła monity pisemne, z czego pierwszy jest wysyłany nie

wcześniej niż w 2 dniu występowania zadłużenia przeterminowanego. W sytuacji, gdy zadłużenie przeterminowane nie zostanie uregulowane, mógł zostać wysłany kolejny monit, nie wcześniej niż w 31 dniu występowania zadłużenia przeterminowanego. W przypadku dalszego braku spłaty, nie wcześniej niż w 60 dniu występowania zadłużenia przeterminowanego bank mógł wysłać kolejny monit. Wobec nieuregulowania zadłużenia, pomimo działań podjętych przez bank, bank miał prawo wypowiedzieć umowę po upływie okresu wypowiedzenia.

Zgodnie z umową, wypowiedzenie umowy poprzedzone jest wezwaniem kredytobiorcy do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty zdolności kredytowej. W przypadku nie uregulowania należności w całości w wyznaczonym terminie, jak również w sytuacji, w której złożony przez kredytobiorcę wniosek o restrukturyzację zadłużenia zostałby odrzucony, bank miał prawo wypowiedzieć umowę o kredyt.

W umowie wskazano, że bank pobiera opłaty i prowizje zgodnie z zapisami umowy i Taryfy Opłat i Prowizji za czynności związane z obsługą kredytu oraz zmianą postanowień umowy.

(dowód: umowa k.13-19, dyspozycja uruchomienia kredytu k.80, W. z(...).k.70-71)

Zgodnie z § 9 ust. 1 Regulaminu udzielania pożyczek/kredytów dla osób fizycznych, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wysłała na adres pożyczkobiorcy/kredytobiorcy znajdujący się w dokumentacji, określony w umowie lub zawiadomieniu o zmianie adresu:

1)zawiadomienie o istnieniu zadłużenia przeterminowanego na rachunku pożyczki/kredytu stanowiącego podstawę wypowiedzenia umowy – listem poleconym,

2)wypowiedzenie umowy – listem poleconym.

(dowód: regulamin k.93-97)

W dniu 10 maja 2017 roku na rzecz pozwanego wypłacono kwotę 2.549,54 zł z tytułu udzielonego w tym dniu kredytu konsolidacyjnego.

(dowód: dyspozycja uruchomienia kredytu k.80, historia rachunku kredytowego k.81)

Pozwany początkowo dokonywał spłat rat kredytu, jednakże z czasem zaprzestał regulowania zobowiązania.

(okoliczność bezsporna)

Pismami z dnia 20 lutego 2018 roku i 19 marca 2018 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwała J. C. do zapłaty zaległości w spłacie kredytu odpowiednio w kwotach 504,06 zł i 1.104,33 zł.

(dowód: wezwania k.84 i k.85)

Pismem z dnia 8 sierpnia 2018 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwała J. C. do zapłaty kwoty 1.546,36 zł z tytułu umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

(dowód: wezwanie k.52)

Pismem z dnia 7 września 2018 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 12 września 2018 roku, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 2.158,47 zł z tytułu umowy o kredyt konsolidacyjny zawartej w dniu 10 maja 2017 roku i poinformowała pozwanego o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Jednocześnie powódka dokonała warunkowego wypowiedzenia J. C. umowy kredytu konsolidacyjnego z zachowaniem terminu 30 dni od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia niniejszego pisma. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wskazała, że w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego bądź uregulowania go

w niepełnej wysokości umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności.

(dowód: wypowiedzenie k.53-53v., dowód doręczenia k.54-54v., pełnomocnictwo k.82 i k.83)

Pismem z dnia 5 listopada 2018 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwała J. C. do zapłaty kwoty 25.175,35 zł z tytułu umowy kredytu konsolidacyjnego zawartej w dniu 10 maja 2017 roku, w tym kwoty 23.975,39 zł z tytułu niespłaconego kapitału, kwoty 1.041,86 zł z tytułu niespłaconych odsetek umownych oraz kwoty 158,10 zł z tytułu odsetek karnych w terminie 7 dni od daty niniejszego pisma pod rygorem wszczęcia postępowania sądowego.

(dowód: wezwanie k.22)

W dniu 20 listopada 2018 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystawiła wyciąg z ksiąg bankowych, w którym wskazano, że (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. przysługują wierzytelności względem J. C. z tytułu zawartej w dniu 10 maja 2017 roku umowy pożyczki w łącznej wysokości 25.313,35 zł, w tym tytułem należności głównej kwota 23.975,39 zł, kwota 1.041,86 zł tytułem odsetek umownych kwota 1.041,86 zł oraz kwota 296,10 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie. Ponadto, wskazano, że od dnia 20 listopada 2018 roku naliczane są dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty zadłużenia przeterminowanego tj. od kwoty 25.313,35 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k.31, pełnomocnictwo k.23)

Dokonując ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia Sąd miał na względzie, iż załączony do pozwu wyciąg z ksiąg bankowych (k.31), w świetle przepisów kodeksu postępowania cywilnego regulujących zasady postępowania dowodowego, stanowi jedynie dowód z dokumentu prywatnego, którego wartość dowodową określa art. 245 k.p.c. Stosownie do treści powołanego przepisu dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte. A zatem, wskazany dokument nie stanowi dowodu na okoliczność wysokości zobowiązania pozwanego, lecz jedynie na okoliczność, iż osoba na nim podpisana złożyła oświadczenie w nim zawarte.

Ustalając stan faktyczny, będący podstawą wyrokowania Sąd pominął wydruk z historii rachunku bankowego k.55-65v., albowiem dotyczy on rozliczenia zadłużenia pozwanego przy założeniu, że na skutek wypowiedzenia umowy kredytu pismem z dnia 7 września 2018 roku cała kwota kredytu stała się natychmiast wymagalna i jako taki pozostaje nieprzydatny dla rozstrzygnięcia, o czym będzie mowa w toku rozważań prawnych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powódka wnosila o zasądzenie od pozwanego kwoty 25.313,35 zł z tytułu umowy kredytu konsolidacyjnego z dnia 10 maja 2017 roku, która została wypowiedziana wobec naruszenia przez pozwanego warunków jego spłaty.

Pozwany kwestionował powództwo, co do zasady jak i co do wysokości. Podniósł szereg zarzutów, w tym zarzut przedawnienia roszczenia. W szczególności kwestionował prawidłowość wypowiedzenia umowy kredytu, co miało kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że podniesiony przez pozwanego zarzut braku legitymacji procesowej czynnej okazał się chybiony. W ocenie Sądu, mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, nie budzi wątpliwości, że umowa o kredyt konsolidacyjny z dnia 10 maja 2017 roku została zawarta pomiędzy (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. a J. C.. Powódka wykazała, że jest wierzycielem pozwanego z tytułu zawartej przez strony umowy kredytu. Nie było zatem podstaw do przyjęcia, iż powódka dochodzi od J. C. należności z umowy, której bank nie był stroną. Ponadto, sam pozwany w uzasadnieniu sprzeciwu wyraźnie wskazał, że zawarł z powodowym bankiem umowę kredytu.

Zgodnie z art.69 ust.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia spornej umowy, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Stosownie do przepisu art.75 ust.1 ustawy Prawo bankowe, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu bank może wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni (ust.2 art.75 Prawa bankowego).

Zgodnie z art.75c ust.1 ustawy Prawo bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (ust.2 art.75c Prawa bankowego).

Skorzystanie z prawa do wypowiedzenia kredytu przez bank powoduje postawienie kredytu w stan wymagalności. Po upływie terminu wypowiedzenia stosunek prawny kredytu ulega rozwiązaniu, a kredytobiorca ma obowiązek spłaty kredytu, wraz z odsetkami i innymi kosztami (w tym prowizją), w dniu rozwiązania umowy (upływu terminu wypowiedzenia), jeśli kredyt został mu już wypłacony (por. np. W. P., „Prawo bankowe”). Po tej dacie bank może też skorzystać z przyjętych zabezpieczeń i przez wykonanie wynikających z nich uprawnień doprowadzić do zaspokojenia swojej wierzytelności. Jeśli kredytobiorca nie spłaci długu po upływie terminu wypowiedzenia, bank jest też uprawniony do dochodzenia roszczenia, w tym na drodze egzekucyjnej. Wypowiedzenie kredytu należy uznać za uprawnienia kształtujące, zmierza bowiem do rozwiązania stosunku prawnego. Oświadczenie o wypowiedzeniu, aby odnieść zamierzony skutek, musi dojść do adresata (art. 61 k.c.). Możliwość skorzystania przez bank z uprawnienia do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem oraz prawidłowość owego wypowiedzenia może podlegać kontroli sądu, zarówno w odrębnym postępowaniu o ustalenie (art. 189 k.c.), jak i w sprawie z powództwa banku o zapłatę.

Zgodnie z łączącą strony umową, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. miała prawo wypowiedzieć umowę w przypadku braku terminowej spłaty zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, po uprzednim wezwaniu pozwanego do dokonania spłaty zaległości w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. W wezwaniu powód winien poinformować pozwanego o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni.

Integralną część umowy stanowi Regulamin udzielania kredytów dla osób fizycznych. Zgodnie z § 9 ust. 1 Regulaminu bank wysłała na adres kredytobiorcy znajdujący się w dokumentacji, określony w umowie lub zawiadomieniu o zmianie adresu, zawiadomienie o istnieniu zadłużenia przeterminowanego na rachunku kredytobiorcy stanowiącego podstawę wypowiedzenia umowy oraz wypowiedzenie umowy listem poleconym.

Ze złożonych do akt sprawy dokumentów wynika, że pismem z dnia 7 września 2018 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 12 września 2018 roku, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. warunkowo wypowiedziała J. C. umowę kredytu konsolidacyjnego z dnia 10 maja 2017 roku z zachowaniem terminu 30 dni od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia tego pisma. Jednocześnie powódka wezwała pozwanego do spłaty zadłużenia w kwocie 2.158,47 zł w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, co miało spowodować ustanie skuteczności wypowiedzenia. Jednakże, w świetle łączącej strony umowy, skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu warunkowało uprzednie wezwanie kredytobiorcy do zapłaty zaległości, w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Zakres obowiązków banku warunkujących możliwość skorzystania z instytucji wypowiedzenia umowy kredytu przewiduje art. 75c ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Jak wynika z powołanego przepisu, jeżeli kredytobiorca opóźnia

się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. Ponadto, w wezwaniu do zapłaty bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Jak powszechnie przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, powołany przepis art.75c Prawa bankowego ma charakter semidyspozytywny. Określa niezbędne minimum czynności ze strony banku konieczne dla skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu, może jednak zostać zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu, ale jedynie na korzyść kredytobiorcy np. przez wydłużenie terminu na złożenie wniosku w sprawie restrukturyzacji kredytu, wydłużenie terminu spłaty zadłużenia, wydłużenie postępowania związanego z wysyłaniem wezwań i upomnień (tak między innymi Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 6 czerwca 2019 roku, I ACa 1132/18, opubl. L., Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACa 1609/17, Sąd Okręgowy w Sieradzu w sprawie I Ca 180/18, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15, opubl. L.).

Bank nie może bowiem swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu, jeśli nie wdrożył uprzednio tzw. działań upominawczych. Dokonanie wypowiedzenia umowy kredytowej nie może być bowiem czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy nawet jeśli istnieją podstawy do podjęcia takiego działania zgodnie z treścią umowy. Jest to bowiem najbardziej dotkliwa sankcja dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań (zob. T. Czech, „Obowiązki banku w razie opóźnienia kredytobiorcy ze spłatą kredytu”, Monitor Prawa Bankowego 2016 nr 12, str. 66-78; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15, opubl. Legalis 1555664).

W przedmiotowej sprawie spór koncentrował się wokół skuteczności wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytu dokonanego przez bank pismem z dnia 7 września 2018 roku, stanowiącym jednocześnie wezwaniem do zapłaty zaległości w terminie 14 dni. Strona powodowa wskazywała na dopuszczalności połączenia owych czynności w jednym piśmie, a w konsekwencji na skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu. Z kolei, strona pozwana kwestionowała dopuszczalność połączenia owych czynności w jednym piśmie, a wobec takiego sposobu wypowiedzenia umowy kredytu zarzucała nieskuteczność wypowiedzenia pozwanemu spornej umowy.

W judykaturze i piśmiennictwie brak jest jednolitości w kwestii, czy wypowiedzenie umowy kredytowej pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia jest dopuszczalne, czy też jako naruszające minimalne wymogi ustawy Prawo bankowe powoduje bezskuteczność wypowiedzenia umowy. Pogląd opowiadający się za bezskutecznością takiego oświadczenia woli wyraził między innymi Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 lipca 2017 roku (sygn. akt I A Ca 143/17, opubl. L.). Jednocześnie, w orzecznictwie prezentowany jest także odmienny i aktualnie dominujący pogląd, iż skoro obowiązujące przepisy prawa nie wykluczają możliwości warunkowego wypowiedzenia umowy kredytu, tak jak ma to miejsce przy niektórych innych czynnościach prawnych, co do zasady dopuszczalne jest zastrzeżenie warunku także w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy, a warunkiem może być także spełnienie świadczenia (tak między innymi Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 20 lutego 2015 roku, I A Ca 850/14, opubl. L., Sądu Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15, opubl. L., Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 września 2007 roku, IV CSK 118/07, OSP 2008 rok, nr 12, poz. 125 oraz z dnia 17 marca 2011 roku, IV CSK 358/10).

Jednocześnie, jednak trafnie zauważył Sąd Najwyższy, w przypadku warunkowego wypowiedzenia umowy kredytu konieczna jest ocena skuteczności oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o kredyt pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia w kontekście postanowień konkretnej umowy, w tym przewidzianego w niej trybu wypowiedzenia umowy kredytu. Albowiem, jak wskazano powyżej regulacja zawarta w art.75c ustawy Prawo bankowe ma charakter semidyspozytywny. Podkreśla się bowiem, że zastosowaniu takiego sposobu rozwiązania umowy sprzeciwiać się może jej trwały charakter, dokonanie wypowiedzenia bez wypełnienia wymaganych czynności upominawczych wymienionych w umowie, niejasna sytuacja w odniesieniu do czasu i zakresu skuteczności takiego oświadczenia, jak też dotkliwie pozbawienie ochrony interesów kredytobiorcy (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15 oraz postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 roku, III CZP 85/12, OSNC 2013 rok, nr 11, poz. 132).

Sąd Rejonowy aprobuje ów prezentowany w judykaturze i piśmiennictwie pogląd, zgodnie z którym co do zasady dopuszczalne jest dokonanie warunkowego wypowiedzenia umowy kredytu i połączenie tej czynności z wezwaniem do zapłaty. Jednakże, zawsze w takim wypadku niezbędna jest analiza skuteczności takiej czynności prawnej w kontekście treści łączącego strony stosunku prawnego.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy, należy wskazać, że w umowie o kredyt konsolidacyjny zastrzeżono, że wypowiedzenie umowy w przypadku braku terminowej spłaty zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu poprzedzone jest wezwaniem do zapłaty przewidzianym w art. 75c ustawy Prawo bankowe t.j. wezwaniem do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania, a jeżeli należności nie zostaną uregulowane w całości w wyznaczonym terminie, bank ma prawo wypowiedzieć umowę o kredyt. Także w § 9 ust. 2 Regulaminu udzielania kredytów dla osób fizycznych, stanowiącym integralną część umowy kredytu, wyróżniono jako odrębne czynności zawiadomienie o istnieniu zadłużenia przeterminowanego na rachunku kredytu stanowiącego podstawę wypowiedzenia umowy oraz wypowiedzenie umowy.

Mając na uwadze powyższe rozważania, nie sposób uznać, że w niniejszej sprawie wystarczającym było wezwanie do zapłaty i warunkowe wypowiedzenie umowy o kredyt konsolidacyjny dokonane w ramach jednej czynności - w piśmie z dnia 7 września 2018 roku, skoro w łączącej strony umowie wyraźnie wskazano, że wypowiedzenie umowy „poprzedzone jest wezwaniem do zapłaty”. Zgodnie z definicją zwartą w słowniku języka polskiego słowo „poprzednio” oznacza „przedtem”, „wcześniej”. A zatem, wykładnia językowa wskazanego postanowienia umownego wyraźnie wskazuje na konieczność rozdzielenia przez bank czynności polegającej na wezwaniu do zapłaty zgodnie z art.75 c ustawy Prawo bankowe i na wypowiedzeniu kredytu. Zgodnie z owym postanowieniem, wezwanie do zapłaty winno nastąpić wcześniej, przed dokonaniem wypowiedzenia umowy kredytu. Na prawidłowość takiej właśnie wykładni owego postanowienia wskazuje także treść Regulaminu udzielania kredytów dla osób fizycznych i wyróżnienie w nim jako odrębnych czynności zawiadomienia o istnieniu zadłużenia przeterminowanego na rachunku kredytu stanowiącego podstawę wypowiedzenia umowy oraz wypowiedzenia umowy kredytu. Skoro w umowie przewidziano korzystniejszy dla kredytobiorcy tryb wypowiedzenia umowy kredytu, jest on wiążący dla stron niniejszego procesu. Na uwagę zasługuje okoliczność, iż sporna umowa została zawarta przy pomocy wzorca umownego przygotowanego przez bank. Zdziwienie budzi zatem okoliczność, że podmiot, który sam przewidział taki tryb wypowiedzenia kredytu, następnie nie stosuje się do postanowień umownych stworzonych z jego inicjatywy.

W konsekwencji, nie sposób uznać, aby oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy kredytu zwarte w piśmie z dnia 7 września 2018 roku było skuteczne i doprowadziło do rozwiązania stosunku umownego wynikającego z zawartej w dniu 10 maja 2017 roku umowy kredytu konsolidacyjnego, a po stronie kredytobiorcy powstał obowiązek spłaty całego kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami. Powództwo podlegało zatem oddaleniu, jako przedczesne.

Natomiast, zaoferowany przez powoda materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie wysokości zadłużenia pozwanego w zakresie rat wymagalnych w dacie wyrokowania, bowiem rozliczenia zadłużenia pozwanego znajdujące się w złożonych do akt dokumentach w postaci historii rachunku bankowego k.55-65v. zostało dokonane przy założeniu, że na skutek wypowiedzenia umowy kredytu pismem z dnia 7 września 2018 roku cała kwota kredytu stała się natychmiast wymagalna.

Stosownie do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających

dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Wobec braku skutecznego wypowiedzenia umowy o kredyt konsolidacyjny z dnia 10 maja 2017 roku, co skutkowało oddaleniem powództwa, bezzasadnym było w ocenie Sądu odnoszenie się do pozostałych zarzutów pozwanego, w szczególności w zakresie braku wykazania sposobu wyliczenia wysokości należności głównej, sposobu wyliczenia odsetek umownych i karnych oraz braku wykazania podstawy dokonania zmian oprocentowania, czy też zarzutu przedawnienia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. mając na względzie jego wynik. Powódka, jako strona przegrywająca sprawę w całości, zobowiązana była zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu, na które złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.